Ч. 47 Недѣля 28 лютого (12 марта) 1893. Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Редакція: ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Рада державна.

На засѣданю Палаты пословъ зъ дня 9 с. м., вела ся дальша дискусія буджетова надъ титуломъ „зелѣзницѣ державнѣ“, а ґен. бесѣдникъ противъ, Яксъ, повитавъ зъ радостію вѣсть о пôдвысшеню платнѣ низшихъ урядниковъ и слугъ при зелѣзницяхъ та домагавъ ся удержавненя зелѣзниць Пôвнôчнои и Полудневои. — Пос. Зіґмундъ, ген. бесѣдникъ, выступавъ противъ пôдвысшеня тарифы полосовои и жадавъ зббльшеня скорости поѣздôвъ товаровыхъ, а наконець поставивъ резолюцію, домагаючу ся пôдвысшеня платнѣ для урядниковъ и слугъ при зелѣзницяхъ, особливо для тыхъ, що пôдчасъ службы нараженѣ на небезпечнôсть житя и здоровля. — По тôмъ ухвалено титулъ „зелѣзницѣ“ вразъ зъ резолюціями о будовахъ зелѣзниць льокальныхъ и приступлено до нарады надъ буджетомъ Міністерства рôльництва.

Пос. Чечь говоривъ о нехосенной системѣ меліорацийнôй въ Галичинѣ и поставивъ резолюцію въ справѣ управильненя кредиту меліорацийного для задовженои власности ґрунтовои. Бесѣдникъ припоручавъ правительству, щобы оно черезъ уладжуванє школокъ деревныхъ подбало о лѣпшій станъ лѣсôвъ громадскихъ и поробило потрѣбнѣ зарядженя для скорщого якъ доси забудованя гôрскихъ потоковъ, особливо въ захôднôй Галичинѣ. Дальше доказувавъ бесѣдникъ, що правительство повинно давати на годôвлю худобы въ Галичинѣ таку саму суму, яку ухваливъ галицкій Соймъ. Галичина мусить старати ся выдобути ся зъ пôдъ переваги Угорщины и краѣвъ альпейскихъ пôдъ взглядомъ годôвлѣ худобы. Дальше высказавъ бесѣдникъ надѣю, що правительство дасть краєвôй выставѣ у Львовѣ таку саму суму, яку дало прагской выставѣ, а наконець зазначивъ, що біржа збôжева и нинѣшнѣ торги збôжевѣ приносять рôльництву велику шкоду.

Справы краєвѣ.

(Испыты кваліфікацийнѣ функціонарѣвъ 30 бôльшихъ мѣстъ въ Галичинѣ).

Вôдповѣдно до постановъ уставы громадскои для 30 мѣст, выдавъ Выдѣлъ краєвый въ р. 1891 въ порозумѣню зъ ц. к. Намѣстництвомъ приписы, якѣ вôдносять ся до кваліфікаціѣ всѣхъ функціонарѣвъ 30 мѣстъ. Въ уставѣ зазначено, що всѣ тѣ секретарѣ, що не покôнчили правъ и не зложили трехъ державныхъ испытôвъ, мусять пôддати ся кваліфікацийному испытови а дальше, що такій испытъ мусять складати также тѣ кандидаты на инспекторôвъ мѣскои поліціѣ, що не мають испыту на команданта постерунку жандармеріѣ. Саме теперь выдавъ Выдѣлъ краєвый въ порозумѣню зъ Намѣстництвомъ близшѣ постановы щодо тыхъ кваліфікацийныхъ испытôвъ. Приписы тѣ будуть небавомъ оголошенѣ въ дневнику краєвыхъ законôвъ. Тутъ наводимо лише важнѣйшѣ зъ нихъ.

При испытѣ на посаду секретаря, має кандидатъ доказати знанє законôвъ краєвыхъ, розпоряджень и приписôвъ адміністрацийныхъ, якѣ вôдносять ся до круга дѣланя власного и громады, а въ особенности тыхъ, що дотыкають мѣстъ.

При испытѣ на посаду инспектора поліціѣ має кандидатъ доказати докладне знанє законôвъ и розпоряджень, якѣ вôдносять ся до выконуваня обовязкôвъ мѣскои поліціѣ.

Прошеня о допущенє до испыту належить вносити до Выдѣлу краєвого. Кандидатъ на секретаря має долучити до поданя:. а) метрику уродженя, б) свѣдоцтво зрѣлости, в) свѣдоцтво що найменше однорôчнои концептовои практики въ вôддѣлѣ адміністрацийнôмъ при однôмъ зъ урядôвъ державныхъ або автономічныхъ, г) свѣдоцтво поведеня; кандидатъ на посаду инспектора окрôмъ метрики уродженя и свѣдоцтва моральности, повиненъ выказатись, чимъ дотеперь займавъ ся и якѣ школы укôнчивъ.

При писменнôмъ испытѣ доручить ся кандидатови потрѣбнѣ законы и розпорядженя, Предметомъ задачѣ буде уложенє реляціѣ до высшои власти, або выданєореченя або розвязанє пытань зъ кôлькохъ галузей адміністраціѣ.

Испытъ устный буде мати на цѣли выслѣдженє знаня кандидата щодо уряджень публичныхъ, законôвъ и розпоряджень. Комісія испытуюча повинна заразомъ перекопатись, чи и въ якôй степени має кандидатъ ясне понятє о рѣчи, даръ осуду, быстрôсть и практичну вправу.

Роботы письменнѣ вразъ зъ протоколомъ испытованя будуть вôдданѣ радѣ Выдѣлу краєвого, котра рече, чи кандидатъ зложивъ испытъ зъ вôдзначаючимъ, дуже добрымъ, або добрымъ поступомъ. На случай лихого результату рече Выдѣлъ краєвый, чи и въ якôмъ речинцѣ може бути кандидатъ допущеный до поновного испыту. Три разы до испыту приступати не можна.

8)

КУМА ЖУРБА.

повѣсть

Г. СУДЕРМАНА.

Перекладъ зъ нѣмецкого.

(Дальше).

VI.

Вôдъ якогось часу панъ Майгеферъ носивъ ся зъ великими плянами. Вôдкрывъ, що торфовища, котрѣ широкимъ лукомъ окружали пусту заспу, могли бы давати значный и певный заробокъ. Вже два чи три разы въ крайнôй потребѣ, коли вже — якъ то кажуть — мавъ нôжъ на горлѣ, казавъ тяти торфъ и высылавъ по пять однокôнныхъ возôвъ до мѣста. Правда, робивъ вôнъ се потайки, зовсѣмъ крадькома, бо бувъ за гордый на то, щобы дати ся порôвнати зъ простымъ селяниномъ, що вôзками возить торфъ до мѣста. Тодѣ єго люде привозили за кождымъ разомъ по двайцять, двайцять пять марокъ готôвки за торфъ и оповѣдали, що неразъ далеко бôльше можна бы вторгувати, бо торфъ чорный, збитый и радо єго куповали.

Однакъ годѣ было намовити Майгефера до такого заробкованя.

— Я не бавивъ ся нѣколи дрôбничками — говоривъ вôнъ. — Волю у великôмъ предприємствѣ цѣлкомъ змарнѣти, якъ зъ малого зыски мати.

А говорячи то, прибиравъ поставу богатиря, выставивши груди напередъ.

Але мокляки не давали єму спокою. Было то у вересни, по жнивахъ, вымково дуже добрыхъ, коли Лейба Леві, добродѣй-приятель усѣхъ задовженыхъ обывателѣвъ, почавъ являти ся по два, три разы въ тыждень на подвôрю фôльварку и мати якісь довгѣ нарады зъ паномъ. Панѣ Єлисавета дрожала зъ обавы, коли тôлько жидъ у затовщенôмъ своимъ халатѣ явивъ ся у брамѣ подвôря; сѣдала у вôкнѣ и слѣдила безъ упину кождый рухъ тыхъ, що очевидно робили якусь згоду. Скоро побачила на лици мужа задуму, то ледяна дрожь переходила по єѣ тѣлѣ; ажь коли знову усмѣхнувъ ся и ставъ погôднѣйшимъ, то й она вôдважила ся свобôднѣйше вôдôтхнути.

Въ тыхъ нарадахъ прочувала она щось недобре, однакъ не смѣла пытати ся мужа, що се за интересъ має вôнъ зô знаною на цѣлу околицю пявкою.

Незадовго мало ѣй то все выяснити ся. Одного дня пополудни зауважавъ Павлусь, якъ на дорозѣ вôдъ мѣста помалу посувавъ ся якійсь дивный вôзъ. Здалека было то подôбне до величезного, чорного кôтла зъ пральнѣ, осадженого на колесахъ. Щось, подôбне до комина, сторчало у горы и хитало ся, якъ чемно кланяючій ся чоловѣкъ, то на право то на лѣво, коли тôлько колеса впали въ якійсь выбôй нерôвнои дороги.

Хвилю вдивлювавъ ся неподвижно въ се диво, а потôмъ побѣгъ до матери, и взявши єѣ за спôдницю, выбѣгъ чимскорше передъ браму подвôря.

Она приложила руку до очей и глянула на дорогу.

— То льокомобіля — сказала єму потôмъ.

Павлусь такій бувъ мудрый зъ того поясненя, якъ и перше.

— Що то таке льокомобіля? — спытавъ.

— То така машина парова, котру можна перевозити зъ мѣсця на мѣсце и котрои потребують властителѣ великихъ дôбръ, абы при єѣ помочи гнати всѣ молотѣльнѣ; можна также орати и жати, бо така машина має бôльше силы, якъ десять коней.

— Коли такъ, то чомужь єѣ мусять конѣ тягнути? — спытавъ вôнъ.

— Бо сама не може она нѣколи рушити ся — вôдповѣла мати.

Того не зрозумѣвъ вôнъ.

— Однакъ всежь таки — думавъ вôнъ собѣ — то мусить бути велике щастє мати таку машину зъ чужоземскимъ прôзвищемъ — и якъ мы колись будемо богатѣ....

Въ тôй хвили выбѣгъ батько дуже зворушеный зъ дому. На однôй нозѣ мавъ пантофель, на другôй чôбôтъ, а краватку десь позаду на плечахъ.

— Ѣдуть, ѣдуть! — крикнувъ вôнъ, плеснувъ въ долонѣ, а потôмъ схопивъ матѣрь въ половинѣ тѣла и почавъ зъ нею гуляти на серединѣ дороги.

Мати глянула на него великими, стрево-

Испытуюча комисія буде складатись зъ трохъ членôвъ, а именно, члена Выдѣлу краєвого яко председателя и двохъ комисарѣвъ, зъ котрыхъ одного вызначить ц. к. Намѣстництво, другого Выдѣлъ краєвый.

Переглядъ політичный.

На Угорщинѣ закипѣла борба культурна на добре. Всѣ католицкі єпископы угорскі выслали вже меморандумъ до Є. Вел. Цѣсаря противъ заведеня вѣнчань цивільныхъ и поставленя жидôвъ на рôвни зъ другими вѣроисповѣданями христіяньскими, а въ парляментѣ веде ся такожь вôдъ кôлькохъ днѣвъ завзята борба. Всюды пôдносить ся опозиція противъ акціѣ правительства.

Православні митрополиты зъ Сераєва, Мостару и Зворника выслали до босаньского правительства спôльне заявлене, въ котрôмъ протестують противъ оголошеной въ „Моск. Вѣдом." вôдозвы до складокъ на церковні апараты и книги для православныхъ церковь въ краяхъ окупованыхъ. Они кажуть, що представлене прикрого положеня православной церкви въ сихъ краяхъ, есть лишь просто брехнею.

Зъ Петербурга доносять, що пôдчасъ побуту ґен. Гурка въ Петербурзѣ, мае бути залагоджена справа деякихъ змѣнъ въ Царствѣ польскôмъ. Часть сувальской ґуберніѣ зъ литовскою людностію мае бути прилучена до ґуберніѣ виленьской и ковеньской.

Допись.

Зъ пôдъ Надвôрной.

(Лихварѣ и ихъ вплывъ на Пôдгôрю. — Роздробленя ґрунтôвъ и наслѣдки того. — Коршмы. — Справа требôвъ церковныхъ.)

Вôдъ коли нашѣ Пôдгôряне перестали волочити ся на зарбки, або лѣпше сказати, на прорôбки поза границю, вôдъ тогды имъ, якъ є такъ є, такой лѣпше поводить ся. Кобы такъ ще тотѣ лихварѣ не стягали нарôдъ нашъ рôжными крутарствами, то це такой людемъ не зовсѣмъ зле поводило бы ся. Навпаки, тотѣ лихварѣ много злого вкорснюють мѣжъ нашихъ темныхъ хлѣборобôвъ. Поминувши вже, якъ сказавъ справедливо честный дописуватель зъ Хмелѣвки. начальникъ громады, Илько Шешоръ, що лихварѣ обснували цѣле Пôдгôре въ довги, понакидавши людемъ свою худобу за довги, списанємъ котрыхъ дѣйстно варто було бы занятись, вже хоть бы лишь для самои статистики, и що они тымъ способомъ тяжко кривдять нашихъ людей матеріяльно, — то они наносять намъ ще иншу зъ многихъ взглядôвъ не малу кривду моральну. Они своими поступками, огиднымъ крутарствомъ и рôжными иншими шахрайствами научили нашого селянина такожь крутнѣ и много иншихъ вадъ, якихъ вѣдай нашъ селянинъ не заразъ вôдрече ся.

Та не пишу я сихъ пару слôвъ на те, щобъ, борони Боже, лихварамъ щось злого робити — нѣ и они є люде и то люде культурнѣ та дуже зъ своеи ощадности примѣрнѣ. лишь що за дуже взялись до людей нашихъ. Пôсля переконаня мого, то лихварѣ у насъ є чистои крови радикалы и то въ высокôмъ степени. Чому? Бо они вызыскуючи надмѣрно якъ Русинôвъ такъ и Поляковъ въ спосôбъ штучный, дипльоматичный, стають ся яко маючѣ людьми. зъ котрыми каждый мусить числитись. Насъ приправляють въ торбы, хоть Божу правду сказавши, самѣ мы найбôльше виннѣ, що даємось декотрымъ такимъ людемъ ошукуватись. Якъ бы нашѣ люде були письменнѣ и просвѣченѣ, не було бы того. По моѣй гадцѣ сѣ радикалы дуже небезпечнѣ, бо радикалы антисемітскі хочь много кричать и грозять, що заберуть, то все такой ще тôлько не забрали и не заберуть. А чи гадаєте, що тѣ лихварѣ не є вчасти причиною еміґраціѣ до Америки або Россіѣ? Нашъ селянинъ нѣколи не лишивъ бы свого батькôвского ґрунту, якъ бы єго лишь мавъ. А кôлько то выпадкôвъ, на Подôлю особливо, вывласненя лихварами христіяньскихъ ґаздôвъ, о тôмъ чей не потребую много говорити. Але сего досить.

Роздроблене ґрунтôвъ у насъ друга бѣда. Отець маючій шѣсть сынôвъ всѣхъ садить на ґрунтъ и такъ вже роздробленый. Зъ того сыны выжити не можуть, спорять о межу, бють ся, процесують ся, а процесъ коштує много, и такъ на бѣду сходять. Треба бы разъ ухвалити такій законъ, що отець, маючій 6, або 7 сынôвъ мусить зъ тыхъ бодай половину вôддати до майстра до вывченя якого ремесла. А такъ що зъ того? Коли цѣкавѣ-сьте, то я опишу хоть найкоротше такихъ сынôвъ, о якихъ тутъ була мова. На примѣръ:

Отець дѣтей такихъ, поки ще дрôбнѣ, журить ся безустанно и вертить людемъ очи, абы помогли годувати. Колижь вже тотѣ дѣти по якихъ 10 до 12 рокôвъ мають, и вже добре у сусѣдъ яблока, грушки, зъ грядокъ бульбу або кукурудзу красти умѣють, то дає старшихъ на службу до другого, трохи заможнѣйшого ґазды. Якжежь тотъ ґазда свому слузѣ купить тютюнъ и папѣрки, то вôнъ, хоть мало що поможе, але все такой заспôлкованѣ зъ жидомъ лупехи (се є телицѣ) выжене на грядку попасти и такъ до вечера цѣлу за 4 кр. пачку спохває. Колижъ ґазда сего недогадає ся. або не мае вôдки циґаръ накупити — то не бôй ся! Вже ґаздиня не ховає передъ малымъ злодѣємъ нѣ яйця, нѣ повѣсма, бо все те выкраде такій наймитъ и выносить до жида; неразъ за таку пачку 4 крейцарову дасть и 5, 6 яєць або чого иншого. Колижь такій хлопчище мае вже 17, 18 лѣтъ, и вже ходить на заробки зъ вôтцемъ, або самъ, — то вже парубокъ; де може, тамъ украде, и пшеницѣ и вôвса, ба й кожухъ почепивъ бы, кобы лишь удалось. Перейде асентерунокъ, не здався — женить єго отець. Погулявъ черезъ весѣлє, набравъ у жида на боргъ кôлькадесять літрôвъ теперь досыть дорогои горѣвки, то запропастивъ и тоту малу грядочку ґрунту, бо пôде до жида нѣбы довгъ вôдробляти — розôпне ся и ще глубше встрягне. Бѣда крайна. Що робити? Иде до ворожки — она каже, що то єго жѣнка щастя не мае: бє жѣнку, ба, бє вôтця неразъ и матѣрь, або всѣ разомъ бють жѣнку и такъ коротає свôй вѣкъ, плодячи дѣти и приправляючи ихъ своимъ прикладомъ на ще гôршихъ ледащихъ. — О школѣ навѣть не говори єму. абы пôславъ до неи дитину, бо бувъ бысь єго найбôльшимъ ворогомъ — у него школа а священникъ, то страшнѣ вороги. А врештѣ хоть трохи заможнѣйшѣ и ходять до школы, то що зъ того? По скôнченю школы, котру опôсля самѣ родичѣ дитинѣ омерзять, бересь дѣтвакъ ходити до коршмы. Тамъ навчить ся всего злого вôдъ другихъ, тай чижь не шкода тяжкои працѣ бѣдного учителя? Длятого було бы добре, кобы при школѣ, або де инде була примусово зъ уряду заведена для молодежи читальня, до котрои каждый не скôнчившій 20 року житя мусѣвъ бы ходити, и тамъ набуту въ школѣ науку черезъ читанє пожиточныхъ книжочокъ доповняти.

Дальше треба бы пôсля мого погляду на селѣ безусловно коршму, взглядно вышинки трункôвъ скасувати, значить ся заборонити продажь горѣвки, а щобъ вôдшкодувати страту, то треба бы пропінаційнѣ доходы розложити до податкôвъ на самыхъ селянъ и будьте певнѣ, що се меньше бы селянина коштувало, якъ нагода до піяньства, котра неразъ бôльше якъ 100 зр. рôчно коштує и позбавляє

жеными очима, мовь бы хотѣла сказати: „Якужь то нову дурницю выдумавъ ты?" Однакъ вонъ не хотѣвъ єѣ пустити и ажь коли близнята въ рожевыхъ перкаликовыхъ сукенкахъ зъ темными короткими косами прибѣгли зъ города, забравъ ся до нихъ, взявъ ихъ на руки, посадивъ на плечѣ, а вкôнци хотѣвъ перекинути ихъ черезъ рôвъ, ажь мати великими просьбами вымолила, що давъ спокôй дѣтямъ.

— Ну, дѣточки — казавъ вôнъ — теперь радуйте ся и гуляйте, теперь конець нашôй бѣдѣ! На другу весну будемо мѣрити грошѣ на корцѣ.

Мати глянула на него скоса але не вôдповѣла нѣчого.

Потвора приѣздила щоразъ близше. Павлусь стоявъ неповорушно, все лишь дививъ ся и дививъ ся. Вôдтакъ глянувъ въ очи матери; на єѣ лици виднѣла очевидна журба. напала єѣ якась невыразна обава, якъ колибь на тôмъ чорнôмъ ридванѣ въѣзджавъ до дому самъ чортъ. Однакъ потôмъ подумавъ собѣ и Павлусь, якъ скоро сповнилось єго бажане и постановивъ приняти чорного гостя зъ довѣремъ.

Тымчасомъ парубки и дѣвки повыбѣгали вже зô стайнѣ и зъ кухнѣ. Цѣле населене фôльварку стануло рядомъ вздовжь плота и здивоване дивило ся на то чудо, що приѣздило.

— Скажи менѣ, прошу тебе, що ты зъ тымъ думаешь робити? — спытала вкôнци Єлисавета мужа.

Той змѣривъ єѣ вôдъ нôгъ до головы милосерднымъ поглядомъ, потôмъ засмѣявъ ся урываннымъ, короткимъ смѣхомъ и сказавъ: „Будемо тымъ ѣздити на проходъ!"

Панѣ Єлисавета не пытала ся бôльше. А єѣ мужь звернувъ ся до карбового и выкладавъ єму свои пляны: ажь теперь зачне вôнъ добувати торфъ на велику скалю; машина до рубаня и праса вже такожь въ дорозѣ а завтра раненько вже буде можна зачати роботу. Потôмъ казавъ єму пôти въ село и замовити потрѣбныхъ робôтниковъ. Десять людей выстане на початокъ, однакъ мае надѣю, що зъ часомъ буде потребувати и двайцять, ба и зъ трийцять робôтниковъ.

Панѣ Єлисавета махнула мовчки головою и увôйшла до дому — саме въ тôй хвили, коли льокомобіля заѣхала передъ браму подвôря. Павлусь не мôгъ надивуватись тôй машинѣ. Поза жовтыми трубами и колѣсцятами, здавалось єму, мѣстить ся цѣлый свѣтъ тайнъ; груба зъ руштомъ и мѣсцемъ на попѣлъ въ низу здавалась єму тою огняною грубою, въ котрôй три біблійнѣ молодцѣ колись спѣвали середъ огню своѣ пѣснѣ — а щожь допéра коминъ, що грôзно выстававъ въ гору зъ челюстью, котра немовь вела въ якусь чорну, бездонну пропасть...

Павлусь такъ задививъ ся, що не звернувъ уваги на маленькій вôзокъ, котрый волѣкъ ся заразъ за машиною, а въ котрôмъ ѣхавъ Лейба Леві зъ огнистою рудою, довгою бородою и весело моргаючими очима, — не замѣтивъ крику вôзникôвъ, анѣ крику маленькихъ сестричокъ, що якъ шаленѣ плескали въ руки и гуляли довкола чорныхъ колѣсъ. Мовь скаменѣвъ зъ дива, стоявъ неповорушно, якъ бы все ще не мôгъ зрозумѣти, що довкола него дѣє ся.

Коли троха пôзнѣйше зайшовъ до комнаты, заставъ матѣрь, якъ сидѣла въ кутику софы и плакала.

Обнявъ єѣ руками за шию, але она вôдсунула єго лагôдно вôдъ себе и сказала:

— Иди пильнувати сестеръ. щобы не попали ся пôдъ колеса.

— Але чому ты, мамо, плачешь?

— Колись зрозумѣешь, мôй хлопче — сказала, гласкаючи єго волосє. — Лейба Леві є при тôмъ — побачишь колись!

Тодѣ въ души бувъ формально гнѣвный на матѣрь; коли всѣ радували ся, она одна лишь мусѣла крыти ся десь въ кутику и плакати! Але й єго радôсть вôдôйшла; а коли Лейба Леві у своимъ довгôмъ чорнôмъ халатѣ волѣкъ ся по подвôрю, то мавъ незвычайну охоту дати знакъ собацѣ Икарови, щобы запôзнавъ ся зъ єго лидками.

Близнята зовсѣмъ упили ся радостію. Взяли якусь шмату и схопивши єѣ за два кôнцѣ бѣгали мовь шаленѣ по городѣ. Одна була машиною, а друга конемъ, але кожда хотѣла бути машиною, бо тодѣ брала на голову батькôвскій чорный капелюхъ, котрый мавъ представляти коминъ.

Закимъ пôшли на спочинокъ, вже найшли прôзвище для новои потворы.

его всего. Тымъ зробилось бы сѣльскій народъ тверезымъ, працьовитымъ и въ чувствахъ благороднѣйшимъ та склоннѣйшимъ до всего доброго. Ще одна рѣчь була бы пожадана, а именно: всюды а особливо по селахъ, де народъ ще темный и не маючій понятя та вырозумѣлости, часто ухиляесь вôдъ церкви и ворогуе на священика що бере у него требы за церковну прислугу. Се не добре, се шкодить лишь священикови, справѣ религіѣ, але се шкодить и державѣ. Отже абы всѣ ти ворогованя усунути, то гадаю бувъ бы добрый способъ такій: правительство повинно священикамъ такъ само якъ державнымъ урядникамъ дати вôдповѣдну рôчну пенсію, а всѣ требы церковнû знести. Тогды селянинъ прийшовши до священика за орудкою, и незаплативши ему нѣчого, вѣрте менѣ, що цѣлкомъ инакше о священику думавъ бы. Селянинъ тогды сильно бувъ бы привязаный до церкви, а на тôмъ зыскала бы и церковь и священикъ и держава. Се справа на мôй поглядъ важна и повинна бути залагоджена. — Тôлько на теперь.

Селюхъ.

Новинки.

Львôвъ дня 11 марта.

— **Именованя и перенесеня.** Президія ц. к. высшого суду краевого именувала Василя Тымцика зъ Войнилова канцелістомъ судовымъ въ Коломыи, а перенесла канцелістôвъ: Ивана Ріхмана зъ Жовквы до Букôвска; Андрѣя Выслоцкого зô Зборова до Нового Села; Людвика Добряньского зъ Букôвска до Стрыя; Льва Высочаньского Петрусевича зъ Равы до Стрыя; Сильвестра де Льожъ зъ Миколаева до Стрыя, Антона Воляньского зъ Риминова до Журавна и Ив. Багновского зъ Нового Села до Устрѣкъ. Именованû канцелістами: Фроимъ Тайтельбавмъ для Старои Соли; Корнило Лерхъ для Рыманова; Осипъ Ал. Якубоскій для Комарна; Адольфъ Шліхтінґеръ для Жовквы, Апол. Дидикъ для Бжозова, Омен. Ассінґъ для Миколаева, а канцелістами до веденя книгъ ґрунтовыхъ именованû: Иванъ Пелчиньскій для Стрыя, Осипъ Кочиркевичъ для Равы, Францъ Кохавьскій для Войнилова и Каз. Щепавьскій для Зборова.

— **Конкурсы.** Дирекція доменъ и лѣсôвъ у Львовѣ розписуе конкурсъ на двѣ посады лѣсничихъ въ рôчною платнею 500 зр., поборомъ дерева и вôльнымъ мешканемъ. Подання треба вносити до 30 марта. — Дирекція шпиталя загального у Львовѣ розписуе конкурсъ на посаду прімарія на вôддѣлѣ шкôрнôмъ для женщинъ при тôмъ шпитали. Подавати ся треба до 30 марта. — Ректоратъ школы політехнічнои у Львовѣ розписуе конкурсъ на посаду асистента при катедрѣ будôвництва сухопутного на часъ вôдъ 1 цвѣтня 1893 р. до конця вересня 1894 р. Платня 600 зр. рôчно. Подавати ся треба до 15 марта. — Дирекція лѣсôвъ и доменъ у Львовѣ розписуе конкурсъ зъ речинцемъ до 31 марта на посаду елева лѣсництва зъ рôчнымъ адъютумъ 500 зр. — Выдѣлъ повѣтовый въ Богородчанахъ розписавъ конкурсъ на посаду лѣкаря окружного для 11 громадъ въ осѣдкомъ въ Богородчанахъ. Рôчна платня выносить 500 зр. и 318 зр. додатку на кошты подорожѣ. Подання треба вносити до 15 марта. — Окружна рада шкôльна въ Теребовли розписуе конкурсъ зъ речинцемъ до 15 цвѣтня на слѣдуючû посады учительскû: управителя 4-клясовои мужескои школы въ Теребовли, зъ платнею 900 зр., на посады учителѣвъ при 1 клясовыхъ школахъ: въ Брикули новôй, Гумнискахъ, Матовѣ, Налужи, Скомороши и на посады молодшихъ учителѣвъ: въ Хмелôвцѣ, Илавчи, Ивановцѣ, Лошневѣ и Яновѣ.

— **Стипендію** зъ фондацію громады мѣста Николаева въ сумѣ 70 зр. Намѣстництво надало Михайлови Добушôвскому, ученикови 4 клясы нормальнои въ Николаевѣ, сынови незаможного мѣщанина.

— **Крилошаньскû вôдзнаки** одержали въ епархія станіславôвской оо.: Іос. Левицкій зъ Сидорова, Ом. Дрогомирецкій въ Княжа, Сев. Левицкій зъ Городенки, Зен. Шухевичь въ Тишковець, Макс. Крушельницкій зъ Наворнои, Кароль Харкевичь въ Кривотулъ, Леон. Лушпиньскій въ Трибуховець, дек. чорткôвского, Левъ Днѣстряньскій въ Очерянъ, Вас. Целевичь зъ Озерянъ дек. бучацкого, Єр Темяицкій зъ Дзвиняча, Кар. Федоровскій въ Заваля и Ом. Бородайкевичь зъ Гриновець.

— **Якъ выплачуе каса за ушкоджені банкноты?** Зъ процесу несовѣстного урядника при головнôй касѣ у Вѣдни, Мага, котрый мѣнявъ другій разъ вымѣняні вже ушкоджені пятдесятки, можна було довѣдати ся, якъ выплачуе каса за ушкоджені банкноты. Коли хтось принесе до касы ушкодженый банкнотъ н. пр. въ выцвѣленою або выдертою дѣркою, то до банкнота прикладають сѣтку, на котрôй есть тôлько квадратикôвъ, кôлько риньскихъ, взглядно крейцарôвъ представляе банкнотъ. Сѣтка та показуе тогды, кôлько квадратикôвъ не стае на банкнотѣ и тогды въ повнои вартости банкнота вôдтягають тôлько риньскихъ и крейцарôвъ, кôлько на нѣмъ не стае квадратикôвъ паперу. Припустѣмъ, що на пятдесятцѣ не стае 125 квадратикôвъ, то за нею платить каса о 125 крейцарѣвъ менше, отже не 50 зр. але 48 зр. и 75 кр. На ушкодженыхъ а вже выминяныхъ банкнотахъ выбивають въ касѣ въ двохъ мѣсцяхъ дѣрочки и высылають такû банкноты въ кувертахъ до міністерства скарбу, котре ихъ ще разъ ревідуе а вôдтакъ палить.

— **Крадѣжъ на зелѣзници.** Кондукторови зелѣзничому, що вѣзъ зъ Черновець почту и касу зелѣзничу до Львова укравъ бувъ хтось вчера зъ ваґона зелѣзну касу, въ котрôй було 6000 зр. Касу ту знайдено опôсля коло моста надъ Прутомъ зô слѣдами, що єѣ розбивано. Грошѣ не пропали. — Въ Станіславовѣ арештовано купця Травба, спôльника въ крадежахъ посылокъ на зелѣзници межи Сучавою а Станіславовомъ.

— **Злобный жартъ.** Въ Берлинѣ есть теперь якесь паноптікумъ, въ котрôмъ показують малого слоня званого „Лілі". Кôлька днѣвъ тому назадъ зробивъ собѣ хтось черезъ телефонъ такій жартъ: У одного лѣкаря вôдъ зубôвъ дзвонить телефонъ. Вôнъ приступае до апарату и пытае: „Гальо, гальо! Хто дзвонить?" — Вôдповѣдь: „Дирекція Кастана паноптікумъ". — „Чимъ можу служити?" — „Возьмѣть клѣщѣ и долôтце и прийдѣть заразъ до паноптікумъ, бо малому Лілі треба оденъ зубъ вырвати. Але прийдѣть на певно, бо бѣдне звѣря страшно терпить". — Остаточна вôдповѣдь: „Заразъ прийду". Лѣкарь приходить до паноптікумъ и довѣдуе ся тутъ, що то вôнъ десятый, въ котрымъ хтось черезъ телефонъ зробивъ такого збитка и пôславъ рвати зубъ слоневи. Розгнѣванû лѣкарѣ пôшли до поліцѣ а та шукае теперь збыточника.

Штука, наука и література

О. Левъ Готеровскій архидіяконъ и деканъ митрополичои капітулы померъ передвчера у Львовѣ. Покôйный родивъ ся въ 1814 р. и ординувавъ ся безженнымъ 1837 р. Вôдъ довгого часу засѣдавъ ґреміяльнымъ крилошаниномъ у св. Юра. Покôйный вызначавъ ся лагôднымъ и правымъ характеромъ, товарискою и приятельскою вдачею, тожь стрѣчавъ всюда щиру прихильнôсть вôдъ знакомыхъ. Бувъ членомъ „Галицко-Рускои Матицѣ", института „Народный Дôмъ, входивъ въ члены товариства „Червоного Хреста", опѣки надъ увôльнеными вязнями, для несеня помочи бѣднымъ и. т. д., а вôдъ часу заснованя „кулокъ рôльничихъ" засѣдавъ тамъ яко митрополичій вôдпоручникъ. Смерть его выкликала у Львовѣ правдивый жаль. Похоронъ вôдбувъ ся нинѣ рано. — У Львовѣ померъ на ударъ серцевый Едвардъ Теодоровичъ, радникъ суду краевого, отець теперѣшного редактора Szczutka въ 64-ôмъ роцѣ житя. — Дня 7 го лютого умеръ въ Ромонъ въ Швайцаріи Леопольдъ Ротлендеръ бувшій властитель первостепеннои цукорнѣ у Львовѣ. Въ завѣщаню записавъ вôнъ 8000 зр. на удержанє кургана люблиньскои уніѣ у Львовѣ и поробивъ леґаты на цѣли заведеня св. Лазаря, на посагову фундацію для дѣвчатъ-сиротъ и для мѣщанъ у Львовѣ и Станіславовѣ.

Господарство, промыслъ и торговля

— **Станъ воздуха** за минувшû добы числячи вôдъ 12 год. въ полуд. дня 10 с. м. до 12 год. въ полудне дня 11 марта: середна теплота була — 1·9° Ц., найвысша — 1·0° Ц. (нинѣ въ полудне), найнизша + 3·8° Ц. вчера по полуд. Баром. иде въ гору (755). Вѣтеръ буде пôвнôчно-захôдный, мѣрный теплота обнизить ся до — 3° Ц., небо буде переважно захмарене; малый снѣгъ, впрочôмъ погôдно.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Территетъ 11 марта. Є. Вел. Цѣсарь вôдрочивъ выѣздъ до Вѣдня.

Берлинъ 11 марта. При голосованю въ першôмъ читаню, вôдкинула комісія войскова 1 параґрафъ предложеня войскового.

Вашінґтонъ 11 марта. Президентъ Клевлендъ взявъ назадъ угоду о окупаціи островôвъ Гавайскихъ.

Казали, що машина була дуже подôбна до грубои дѣвки зъ довгою шиєю, котру саме передъ кôлькома днями вôдправили були за нехлюйство и на єѣ памятку почали называти машину „чорна Зоська".

И то имя лишилось машинѣ на фôльварку Майгефера на вѣчнû вже часы.

На другій день рано наново зачавъ ся вчерашный заколотъ. Десять замовленыхъ робôтникôвъ стояло на подвôрю и не знали, що робити. Майгеферъ хотѣвъ палити пôдъ кôтломъ, але Лейба Леві, котрый переночувавъ у стодолѣ, щобы заразъ рано бути пôдъ рукою, жадавъ перше всього заплаты за машину, якъ то було сказано въ контрактѣ, бо збôже на полудне мусѣло вже конче бути въ мѣстѣ.

— Що — збôже? — спытала мати и поблѣдла.

Га, годѣ було довше держати все въ тайнѣ. За стару зужиту машину парову давъ Майгеферъ жидови майже все тогорôчне збôже, и то, що вже вымолотивъ, и то, що ще треба було молотити. Въ триюмфѣ вôдъѣхавъ вôнъ зъ мѣхами повными гарного зерна. А то бувъ лише задатокъ, одна рата, передъ Рôздвомъ мавъ приѣхати по решту!...

На хвилю може и легкодушный Майгеферъ почувъ щось немовь закиды совѣсти, коли побачивъ, якъ высоко наладованû збôжемъ возы щезали ему зъ очей въ глубинѣ лѣса, але вже въ другôй хвили звычайна его зарозумѣлôсть взяла верхъ, вôнъ запхавъ руки въ кишенѣ и розказавъ, щобы машина була готова.

Рôвночасно зъ тою потворою приѣхавъ чоловѣкъ въ синôй блюзѣ, зъ червонымъ носомъ, котрый самъ себе называвъ „палѣемъ" и котрый тымъ вôдзначавъ ся, що все ѣвъ цибулю. Бо то добре на животъ — каже. Той чоловѣкъ здававъ ся самъ собѣ героемъ дня. Стоявъ выпростованый при машинѣ, называвъ єѣ своєю „любкою" и гласкавъ своєю сѣро-чорною, широкою рукою єѣ заржавѣлû стѣны. Выглядало то зовсѣмъ такъ, се пещене, якъ бы два терка разомъ терли ся. Кождому, що прийшовъ, пояснявъ вôнъ зъ великою гордостію внутрѣшне урядженє „люкманбілѣ", якъ все называвъ свою любку; лише треба було ему часто давати пити, бо инакше проклинавъ и лихословивъ. Однакъ скоро лишь дôставъ горѣвки, якъ жадавъ, стававъ ся дивно жалôсливымъ и казавъ, що радше дасть собѣ пообтинати руки и ноги, нѣжь якъ бы мавъ покинути свою любку. Такъ уже полюбивъ єѣ, такъ до неѣ привыкъ, якъ до власнои крови и тѣла и цѣнить єѣ тысячь разôвъ бôльше, якъ всѣхъ людей разомъ зъ цѣлого свѣта.

Майгеферъ гордый скакавъ коло него, бо ся перла була вже теперь его власностію и разъ по разъ казавъ зъ великимъ вдоволенемъ, що ажь ту можна видѣти, що значить нѣмецка вѣрнôсть.

(Дальше буде.)

Надôслане.

За редакцію вôдповѣдае Адамъ Креховецкій.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.